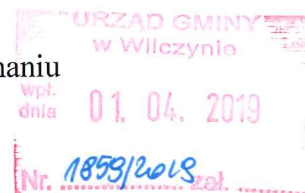

Uchwała Nr 7/460/2019

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 27 marca 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561, z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr V/50/2019 Rady Gminy Wilczyn z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokość wynagrodzenia za inkaso na terenie Gminy Wilczyn, z powodu istotnego naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 4 marca 2019 r., Rada Gminy Wilczyn, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym, art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zarządziła pobór podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Wobec zbieżności imienia i nazwiska osób wyznaczonych ww. uchwałą na inkasentów (p. Stefana Fornalczyka, p. Sławomira Kozłowskiego, p. Błażeja Pyrzyńskiego i p. Danuty Robak) z imionami i nazwiskami Radnych Rady Gminy Wilczyn zamieszczonymi na stronach BIP Gminy, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr V/50/2019 Rady Gminy Wilczyn z dnia 22 lutego 2019 r. wyznaczając równocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 27 marca 2019 r.

Kolegium Izby rozpatrując sprawę przedmiotowej uchwały Rady na posiedzeniu w ww. dniu ustaliło i zważyło, co następuje.

01.04.2019 r. J. M. Nowakowski

Przy piśmie z dnia 15 marca 2019 r. znak: RG.0711.2.2019 Wójt Gminy przedłożył listę obecności Radnych Gminy Wilczyn oraz wyciąg z protokołu z V sesji Rady Gminy Wilczyn z dnia 22 lutego 2019 r. Z przedłożonych do Regionalnej Izby Obrachunkowej dokumentów wynika, że Radni p. Stefan Fornalczyk, p. Sławomir Kozłowski, p. Błażej Pyrzyński i p. Danuta Robak) są jednocześnie sołtysami i osobami wyznaczonymi na inkasentów. Wyżej wymienione osoby nie wyłączały się z głosowania nad ww. uchwałą.

Zgodnie z art. 91 ustawy o samorządzie gminnym uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna (ust. 1), przy czym w przypadku nieistotnego naruszenia prawa nie stwierdza się nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa (ust. 4). Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia zatem dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. To rozgraniczenie kategorii wad uchwał organów gminy ma znaczenie prawne, jednak ustawa o samorządzie gminnym nie określa rodzaju naruszenia prawa, które należy zakwalifikować do istotnego naruszenia prawa. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że są to takiego rodzaju naruszenia prawa, jak: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, naruszenie procedury podjęcia uchwały.

Wspomniana procedura podjęcia uchwały obejmuje szereg wymogów, wśród których istotne znaczenie ma udział w głosowaniu legitymowanych radnych. Przedmiotową uchwałą wyznaczono m.in. dla sołectwa Dębówiec na inkasenta p. Stefana Fornalczyka, dla sołectwa Kopydłowo na inkasenta p. Sławomira Kozłowskiego, dla sołectwa Ościsłowo na inkasenta p. Błażeja Pyrzyńskiego, dla sołectwa Wilczogóra na inkasenta p. Danutę Robak, którzy są również Radnymi Rady Gminy Wilczyn. Radni głosowali nad podjęciem przedmiotowej uchwały. Głosowały zatem osoby wyznaczone tą uchwałą na inkasenta. Z wyciągu protokołu z sesji nr V Rady Gminy Wilczyn, odbytej w dniu 22 lutego 2019 r., odnotowano, że uchwała została podjęta w obecności 14 radnych 14 głosami za, przy „0” głosach przeciwnych, „0” głosów wstrzymujących się.

Artykuł 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Artykuł ten wprowadził zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją

strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a cyt. ustawy podlega wyłączeniu.

Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem z prawem do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem bezpośrednio uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Stanowisko to potwierdził NSA m.in. w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 1865/09, Lex nr 560892), w którym wskazano, że „głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego rady gminy dotyczy również interesu prawnego kandydata na to stanowisko o charakterze majątkowym”.

W tej sytuacji, udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu jest istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2002 r., II SA/Wr 1498/02, Lex nr 74731, a także A. Szewc, Komentarz do art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, Lex/el. 2012, teza 3).

Kolegium Izby wskazuje, że podobne zagadnienie było już przedmiotem orzekania przez np. WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt I SA/Gl 1069/14, czy w wyroku z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 510/15.

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie, podjęta z udziałem w głosowaniu radnych ustanowionych inkasentami, jest nieważna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty doręczenia.